

ת"פ (תל אביב) 20068-07-22 - מדינת ישראל נ' יונתן ספון

ת"פ (תל-אביב-יפו) 20068-07-22 - מדינת ישראל נ' יונתן ספון/שלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 20068-07-22

מדינת ישראל

נגד

יונתן ספון

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו

[08.05.2025]

כבוד השופט הבכיר, שאול אבינור

ע"י ב"כ עו"ד שני מגדי

ע"י ב"כ עו"ד דורון לוי

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע - על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, שניתנה במסגרת הסדר טיעון דיוני - בביצוע עבירות של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, לפי הוראות סעיף 7(א) יחד עם סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים), ונהיגה תחת השפעת סמים, לפי הוראות סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן - פקודת התעבורה).
2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען כי ביום 27.03.2022, בשעה 19:00 או בסמוך לכך, החזיק הנאשם ברכבו בסמים מסוכנים כלהלן: 8 גרם נטו MDMA; 4 גרם נטו Mescalinum; ו-1 גרם נטו Bromi Dimethoxyphenethylamine. באותן הנסיבות נהג הנאשם ברכבו, בהיותו תחת השפעת סמים, כשבגופו 614 ng/ml חילוף החומרים של החומר הפעיל בקנבוס, וכן 449 ng/ml של MDA ו-1691.0 ng/ml של MDMA.
3. במסגרת הדיונים המקדמיים שנערכו לפני הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני, שבמסגרתו הוגש כתב האישום המתוקן - בו נערכו מספר תיקונים, בהפחתת כמויות הסמים הנטענות ובהשמטת הוראת חיקוק נוספת. הצדדים עתרו במשותף לקבלת תסקיר שירות המבחן, הגם שהמאשימה הודיעה כי עמדתה היא למאסר בפועל ורכיבי ענישה נלווים.
4. הנאשם הודה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע, על יסוד הודאה זו, בעבירות בהן הואשם כאמור בפסקה 1 דלעיל. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים והורה על עריכת תסקיר שירות המבחן.
- ב. עיקרי תסקירי שירות המבחן:

5. בעניינו של הנאשם הוגשו בסופו של דבר כמה וכמה תסקירים. התסקיר הראשון שהוגש (מיום 07.01.2024) מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, יליד שנת 1991 (כבן 34 שנים כיום). הנאשם רווק, אב לשני ילדים בהורות משותפת ובעל עסק בתחום המזון. הוא מתגורר בבית הוריו בעיר אילת וכיום מחזיק ברישיון רפואי לצריכת קנבוס. הנאשם השלים חלקית את לימודיו לתעודת בגרות אך לא גויס לצבא, לרקע מעורבות בפלילים.
6. בהתייחסותו לביצוע העבירות הודה הנאשם כי החזיק בסמים, כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, הגם שטען כי הם היו של חברו, עמו שהה במסיבה קודם לכן. עם זאת התרשם שירות המבחן כי דברי הנאשם כנים והוא אינו נוטה להשליך אחריות על גורמים חיצוניים. אשר לצריכת סמים שיתף הנאשם כי התנסה לראשונה בצריכת קנבוס בתיכון ולאחר מכן בנסיבות חברתיות. לפני כשנתיים קיבל רישיון לשימוש בקנבוס רפואי.
7. הנאשם ביטא בתחילת הדרך אמביוולנטיות בהתייחס לשילוב בהליכים טיפוליים, הגם שגילה הבנה לתלות אותה פיתח בשימוש בסמים והשלכותיה ובהמשך הדרך ביקש להשתלב בהליכי טיפול מסוימים. שירות המבחן בחן את גורמי הסיכון והסיכוי בעניינו של הנאשם, כאשר כגורם סיכון צוין בעיקר אורח החיים התלתי וההתמכרותי שפיתח סביב צריכת הסמים, קשיי הנאשם להפעיל שיקול דעת מעמיק טרם מעשיו, התקשות למצוא מקורות פנימיים לקבלת תחושות של ערך וביטחון עצמי - והכל כאשר ענישה קודמת לא מנעה את המשך מעורבות הנאשם בפלילים. כגורמי סיכוי הדגיש שירות המבחן כי אמנם התרשם מהנאשם כאדם המגלה שאיפות וכוחות ואף משקיע מאמצים לתפקד באופן תקין ויציב במישורי חייו השונים. עוד ציין שירות המבחן את שיתוף הפעולה של הנאשם והמוטיבציה - שנחויות כפנימית - להשתלב בהליך טיפולי.
8. שירות המבחן המליץ אפוא על דחיית הדין על מנת לנסות ולשב את הנאשם בהליכים טיפוליים ביחידה להתמכרויות במסגרת "בית חוסן" באילת. בתסקיר המשלים (מיום 17.04.2024) נתבקש דחייה נוספת, בין השאר נוכח חוסר עקביות בתוצאות בדיקות סמים שנערכו לנאשם. בתסקיר המשלים (מיום 07.07.2024) תוארה השתלבות ראשונית של הנאשם בהליכים הטיפוליים, על אף קשיים לא מבוטלים, והומלץ על דחייה נוספת.
9. התסקיר המשלים הסופי (מיום 26.09.2024) לא היה חיובי, נוכח העובדה שהנאשם לא השכיל להשתלב בהליך הטיפולי כנדרש ולא גילה רצף טיפולי. במשך חודשים נמצאו בבדיקות סמים שנערכו לו מגוון שרידי סמים, לרבות קוקאין. הנאשם חזר והסביר ממצאים אלה כמעידות, טען כי הוא מעוניין בטיפול, אך התגלה פער בלתי ניתן לגישור בין הצהרותיו המילוליות למעשיו; ובנסיבות אלה הופסק ההליך הטיפולי. שירות המבחן נמנע אפוא מהמלצה לענישה טיפולית-שיקומית, אך עם זאת - נוכח מאמצי הנאשם במישור התעסוקתי - המליץ להסתפק בענישה שתכלול מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.
10. לאחר קבלת התסקיר הסופי האמור עתרה ההגנה לבחינת התאמת הנאשם למסגרת בית המשפט הקהילתי (בפרוטוקול, עמ' 6). עם זאת, בתסקיר ההתאמה (מיום 24.02.2025) נקבע שהנאשם אינו מתאים להשתתפות בבית המשפט הקהילתי. בתסקיר צוינה בין השאר הבעייתיות החמורה של הנאשם בתחום הסמים, לרבות בפעולות מניפולטיביות לצורך הסוואת שימוש מתמשך בסמים והיעדר הנכונות מצידו של הנאשם להשתלבות בהליכים טיפוליים אינטנסיביים.
- ג. עיקר הראיות והטיעונים לקביעת העונש:

11. ב"כ המאשימה הגישה, כראיות לקביעת העונש, את תדפיסי המידע הפלילי והתעבורתי של הנאשם. כעולה מתדפיס המידע הפלילי, לנאשם (כאמור, יליד שנת 1991) שישה רישומים קודמים - שניים מהם עוד מבית המשפט לנוער באילת - במגוון של עבירות רכוש וסמים. עם זאת, כלל הרישומים הפליליים התיישנו, כאשר הרשעתו הקודמת האחרונה של הנאשם מתייחסת לעבירה משנת 2016. כעולה מתדפיס המידע התעבורתי, לנאשם 22 רישומים קודמים, מהם ארבעה מבית המשפט לתעבורה. עם זאת, הרישום האחרון מבית המשפט לתעבורה הוא משנת 2014.
12. בטיעוניה עמדה ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, והדגישה את היבטי החומרה שבהן. ב"כ המאשימה עמדה, בהקשר זה, על העובדה שהנאשם החזיק ברכבו מגוון של סמים מסוכנים מלאכותיים, במשקל כולל מצטבר של 13 גרם לערך, כאשר בנוסף לכך נהג תחת השפעת סמים בכביש בין עירוני, על כל פוטנציאל הנזק הקטלני הגלום בכך.
13. אשר לערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה מביצוע העבירה, ציינה ב"כ המאשימה את הפגיעה בהגנה על שלום הציבור ובריאותו מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים. בהתייחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים הוסיפה ב"כ המאשימה וציינה את הפגיעה בהגנה על שלומם של משתמשי הדרך. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה, לרבות רע"פ 1122/17 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (05.07.2017), מקרה בו נקבע מתחם עונש הולם שבין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל, אך בנסיבות חמורות מבענייננו, לרבות לעניין כמויות הסמים. כך גם היה במקרה מושא עפ"ג (מחוזי מרכז) 59021-08-19 קקזנוב נ' מדינת ישראל (30.12.2019).
14. בשורה התחתונה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם עמדה ב"כ המאשימה על עברו הפלילי והתעבורתי המכביד של הנאשם, כמו גם על ההיבטים השליליים העולים מתסקירי שירות המבחן. עם זאת ציינה התובעת גם את היבטי הקולה - לרבות ההודאה ונטילת האחריות - וכן את התיקונים המהותיים שנערכו בכתב האישום לרקע קשיים ראייתיים.
15. התובעת עתרה אפוא לגזירת הדין בשליש האמצעי של המתחם לו טענה ובאופן קונקרטי להשתת ענישה שתכלול 16 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס כספי, התחייבות וכן פסילה בפועל ועל תנאי. לעניין הפסילה בפועל עתרה התובעת לתקופה המינימלית הקבועה בדין, דהיינו שנתיים ימים.
16. ב"כ הנאשם הגיש, כראיות לקביעת העונש, מסמכים בעניין שני ילדיו הקטנים של הנאשם וכן בעניין חובותיו הכלכליים (סומונו ס/1). בטיעוניה לעונש ביקש הסניגור להצביע תחילה על נקודות הקולה שבנסיבות ביצוע העבירות מושא כתב האישום המתוקן. הסניגור הטעים, בהקשר זה, כי הסמים בהם החזיק הנאשם הם סמים סינתטיים ("סמי מסיבות"), שהשפעתם אמנם קשה מזו של סמים כגון קנבוס אך פחותה מזו של סמים קשים כגון קוקאין. בנוסף, הסמים נמצאו כשאינם מחולקים וללא עזרי סחר כלשהם, כך שמדובר הלכה למעשה ברף החומרה הנמוך של העבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית.
17. לעניין העבירה של נהיגה תחת השפעת סמים הדגיש הסניגור כי מדובר בעבירה ראשונה מסוגה של הנאשם, כאשר הנאשם לא נתפס בשל כך שביצע עבירת תנועת כלשהי אלא משום שנעצר במחסום. אשר למדיניות הענישה הנהוגה אבחן הסניגור את האסמכתאות אליהן הפנתה התובעת מענייננו וכן הגיש פסיקה נוספת. בין השאר הפנה ב"כ הנאשם לת"פ (שלום חיפה) 38735-11-23 מדינת ישראל נ' אברמובה (25.02.2025), שם נערכה סקירה מקפת של אסמכתאות רלוואנטיות. באותו המקרה דובר בנסיבות חמורות מבענייננו, לרבות לעניין כמויות הסמים, סוגיהם וחלוקתם, ונקבע מתחם עונש הולם שבין 9 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

18. בענייננו עתר אפוא הסניגור לקביעת מתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם הרחב הסניגור בתיאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, כמו גם הקשיים עמם הוא מתמודד.
19. הסניגור הדגיש כי הנאשם הוא אדם יצרני, המפרנס את עצמו ואת ילדיו, שאינו מנהל אורח חיים שולי. בתקופה הממושכת שחלפה מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, ובנסיבות אלה ביקש להסתפק בענישה שלא תעלה על ארבעה חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לצד הפסילה הקבועה בדין. עוד עתר הסניגור להימנע מהשתת ענישה כלכלית משמעותית נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם.
20. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, אמר: "...אני מביע חרטה ואני עובר שינוי יומיומי. אני לא עובר עבירות ולוקח אחריות. אני מתגורר באילת והילדים שלי גדלים בכינרת עם אם ילדיי. אני מבקש להתחשב בי" (בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 2 ואילך).
- ד. קביעת מתחם העונש ההולם:
21. בהתאם להוראות חוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגיניו הורשע הנאשם, וזאת בהתאם לעיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.
22. לעניין הערכים החברתיים הנפגעים כתולדה מביצוע עבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, מעבר לאמור בטיעון ב"כ המאשימה יש להדגיש את חומרת עבירות הסמים הנובעת בשל היותן גורם מחולל פשיעה, דהיינו: גורם העומד ברקע ביצוען של עבירות רבות אחרות. עם זאת, בעבירות סמים ניתנת משמעות רבה לכמויות הסמים, וכאשר מדובר - כבענייננו - בכמויות קטנות יחסית, גם כאשר ההחזקה היא ברכב הרף התחתון של מתחם העונש ההולם נקבע ככלל על תקופות מאסר בפועל שניתן לשאתן בדרך של עבודות שירות.
23. בנוסף, באירוע מושא כתב האישום המתוקן ביצע הנאשם עבירה נוספת, של נהיגה תחת השפעת סמים, שביצועה פוגע גם בהגנה על שלומם של עוברי הדרך. בהקשר זה לא למותר להדגיש כי נהיגה תחת השפעה פוגעת בין השאר ביכולות התגובה של הנהג, תופעה שהסכנה הקטלנית העלולה לנבוע ממנה ברורה מאליה.
24. אשר למדיניות הענישה הנהוגה, הפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה ואוזכרה לעיל אכן מייצגת; הגם שכאמור מדובר בה במקרים החמורים בנסיבותיהם מענייננו. לסקירת פסיקה רלוואנטית ראו גם במקרים מושא רע"פ 1349/22 מחאמיד נ' מדינת ישראל (28.2.2022), וכן ת"פ (שלום אשקלון) 35204-09-21 מדינת ישראל נ' אוזנה (14.12.2022. בתיק המצורף), כאשר ערכאת הערעור לא התערבה במתחמים שנקבעו שם (עפ"ג (מחוזי ב"ש) 58078-01-03 אוזנה נ' מדינת ישראל (23.04.2023)).
25. בהתחשב במכלול הנתונים והנסיבות שפורטו לעיל, אני קובע אפוא את מתחם העונש ההולם במקרה זה בין 7 חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל.
- ה. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

26. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הוא ראוי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.
27. אשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו הם כלהלן:
עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם עבר פלילי ותעבורתי לא מבוטל. עם זאת, עברו הפלילי של הנאשם הוא ישן ואף התיישן.
- הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - הטלת עונש של מאסר בפועל תפגע בוודאי בנאשם, שהוא כאמור אב לשני ילדים קטנים. עם זאת, הטלת מאסר כאמור לנשיאה בדרך של עבודות שירות תגבש פגיעה מתונה בהרבה.
- הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. נסיבות אלה יש כמובן לזקוף לזכותו של הנאשם.
- חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה - מאז ביצוע העבירות חלף כבר זמן ניכר. אכן, חלק ניכר מהתמשכות ההליך נגרמה בשל בקשות ההגנה לשילוב הנאשם בהליכים שונים במסגרת שירות המבחן, אותם הנאשם לא השכיל למצות, וממילא לא מדובר בשיהוי שיש לזקוף לזכות הנאשם. עם זאת, גם לעובדה שהנאשם לא שב והסתבך בפלילים במהלך תקופה זו יש משמעות מסוימת.
28. המסקנה המתבקשת ממכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי במקרה זה נסיבות הקולה עולות במשקלן על נסיבות החומרה באופן שניתן לגזור את דינו של הנאשם - ולו לפני משורת הדין - בקרבת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, הגם שלא ברף התחתון ממש.
- י. סוף דבר:
29. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- (א) 8 חודשי מאסר בפועל.
- הנאשם יישא את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 06.11.2024.
- על הנאשם להתייצב לנשיאת עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 15.06.2025 עד השעה 08:00. מובהר בזה לנאשם כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור הוא עשוי לשאת את מאסרו, או את יתרת מאסרו, במאסר מאחורי סורג ובריח בבית סוהר.
- (ב) מאסר על תנאי למשך 5 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום סיום נשיאת המאסר בדרך של עבודות שירות, עבירה מהעבירות בהן הורשע.
- (ג) קנס בסך של 2,500 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.07.2025 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.
- (ד) פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים, החל מיום 01.07.2025. זאת, בניכוי הפסילה המנהלית בת 30 יום.
- (ה) פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 3 חודשים על תנאי, והתנאי הוא שבמשך שנתיים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה מהעבירות המנויות בפקודת הסמים המסוכנים.
- ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה. הסמים יושמדו.
- זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.
- המזכירות תמציא גזר דין זה לשירות המבחן.
- ניתן היום, י' אייר תשפ"ה, 08 מאי 2025, במעמד הצדדים.